

Folketingets Klima-, Energi- og Forsyningsudvalg
Christiansborg

10. januar 2022

Svar på Klima-, Energi- og Forsyningsudvalgets spørgsmål nr. 77 (Alm. del) af 16. december 2021 stillet efter ønske fra Søren Egge Rasmussen (EL)

Spørgsmål

Vil ministeren fastsætte den samfundsøkonomiske pris, der flugter med danske klimamål, så den kan anvendes som den centrale pris i analyser på tværs af fagministerier? Og hvis ikke, hvordan sikres en omkostningseffektiv omstilling, hvis der regnes med forskellige priser på forskellige områder?

Svar

Ved fastsat politisk målsætning er det Finansministeriets generelle anbefaling, at der i stedet for cost-benefitanalyser udføres såkaldte cost-effectiveness analyser for at prioritere mellem forskellige tiltag til at opnå målsætningen.

Når der udføres cost-effectiveness-analyser bliver den gældende samfundsøkonomiske beregningspris for CO₂e i praksis slet ikke anvendt. I stedet resulterer analysen i en såkaldt skyggepris (omkostning per ton CO₂e), som kan hjælpe politikerne til at prioritere mellem initiativer og vælge den mest omkostningseffektive vej (de tiltag med de laveste CO₂e-skyggepriser) til indfrielse af målsætningen. Det står politikerne frit for at vælge initiativer med en skyggepris på CO₂e, der er højere end den anbefalede samfundsøkonomiske beregningspris. Forskellen mellem den i dag fastsatte beregningspris på CO₂e og de fundne skyggepriser kan således anvendes som udtryk for den politiske betalingsvilje forbundet med 70 procent målsætningen.

Det skal i den forbindelse fremhæves, at Finansministeriet netop af denne grund ikke finder det hensigtsmæssigt at ændre de gældende beregningsforudsætninger til brug for samfundsøkonomiske analyser således, at prisen afspejler den fastsatte nationale 70 pct. målsætning.

Finansministeriet finder det væsentligt, at beregningsforudsætningerne til brug for samfundsøkonomiske vurderinger er fagligt funderet, og ikke afspejler politisk fastsatte præferencer. Hvis beregningspriserne bestemmes i overensstemmelse med fastsatte politiske mål, så vil enhver politisk målsætning i princippet altid "kunne svare sig" samfundsøkonomisk, og den samfundsøkonomiske cost-benefit analyse vil dermed ikke længere kunne benyttes til rent faktisk at belyse, hvad der

er den samfundsøkonomiske omkostning forbundet med et givent projekt under givne markedsforhold.

Den danske 70 pct. målsætning er ambitiøs ud over de målsætninger, der er fastsat internationalt. Det vil være forbundet med samfundsøkonomiske omkostninger at leve op til denne forpligtigelse. I den forbindelse er det vigtigt at bevare den samfundsøkonomiske analyses evne til i praksis at kunne belyse sådanne omkostninger bl.a. således, at det kan vurderes om målsætningen planlægges mest omkostningseffektivt.

Hertil kommer, at også projekter med et negativ samfundsøkonomisk resultat kan gennemføres, hvis andre politiske hensyn taler herfor. Den fastsatte beregningspris på CO₂e er således ikke en hindring for at lede offentlige investeringer og forbrug i en grønnere retning. Dette gælder særligt for klimaområdet, hvor der er en fastsat national målsætning med 70 procents reduktionsforpligtigelsen.

Klimalovens øvrige hensyn til fx beskæftigelse, sunde offentlige finanser, konkurrenceevne og CO₂-lækage vil lede til en anden (og højere) CO₂e-pris end en ensartet CO₂e-pris uden disse hensyn. Det kræver således fuldt kendskab til vægtningen af disse forskellige underliggende hensyn at kunne fastsætte en retvisende CO₂e-pris i overensstemmelse med 70 procentsmålet.

Som opfølgning på Aftale om Grøn Skatterreform fra december 2020 er der nedsat et ekspertudvalg, som skal fremsætte konkrete forslag til en ensartet CO₂e-afgift, som kan bidrage til indfrielse af 70 procentsmålet og til forskellige vægte af hensynene i klimaloven. Dette vil indebære, at ekspertgruppen peger på konkrete niveauer for CO₂e-prisen. Disse prisniveauer vil kunne indgå i samfundsøkonomiske analyser som supplement til de nuværende beregninger, når ekspertgruppens anbefalinger foreligger i starten af 2022.

Vedrørende spørgsmålet om, hvorledes der kan sikres en omkostningseffektiv omstilling, så gælder det, at den nuværende anbefaling om at udføre cost-effectiveness analyser ved analyser af initiativer til indfrielse af fastsatte politiske målsætninger netop understøtter muligheden for, at omstillingen kan ske omkostningseffektivt.

Når der udføres sådanne cost-effectiveness analyser, resulterer analysen i en skyggepris (omkostning per ton CO₂e), som kan hjælpe til at prioritere mellem forskellige initiativer. Ved at prioritere de tiltag, der har de laveste CO₂e-skyggepriser først, opnås den mest omkostningseffektive vej til indfrielse af målsætningen.

Yderligere har Finansministeriet også i efteråret 2020 i ”*Tillæg til Vejledningen for samfundsøkonomiske konsekvensvurderinger*” indført et krav om, at der ved samfundsøkonomiske analyser altid skal afrapporteres både CO₂e-skyggepriser, samt udføres vurderinger ved brug af alternative CO₂e-priser. På denne måde sikres det, at der også ved analyser af initiativer, der ikke i udgangspunktet er tænkt som en del

af en klimahandlingsplan, kan vurderes omkostningseffektivt i forhold til indfrielse af det nationalt fastsatte klimamål.

Det er mellem de forskellige ministerier, der udfører samfundsøkonomiske vurderinger, konkret besluttet, at der til brug for de krævede følsomhedsvurderinger skal anvendes CO₂e-priser, der er i overensstemmelse med Klimarådets anbefalede CO₂e-beregningspris. Dette er aftalt for at sikre konsistens på tværs af ministerier i de tal, der forelægges i beslutningsoplæg.

Således bliver der altså i alle beslutningsoplæg, hvor samfundsøkonomiske vurderinger indgår, præsenteret beregninger for både Finansministeriets centralt anbefalede CO₂e-nøgletal, Klimarådets anbefalede CO₂e-pris samt CO₂e-skyggepriser.

Disse tiltag understøtter samlet set mulighederne for at kunne prioritere mellem forskellige initiativer på en sådan måde, at der kan ske en omkostningseffektiv omstilling i indfrielsen af de nationale klimamål.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister